

n. pr. takrat takó kot je danes, ko je še Martin Krpan nosil slavo slovenskega kmeta pred obličje cesarja Janeza.

Življenska šola je težka, to vé in verjame vsak. V nji se ne uči iz knjig: treba je ostrega očesa, ki zašegéče človeka globoko v srci, ako vrže vanje svoj pogled. Modrijana nam pošlji Bog, kateri bode učaral v táko oko tudi silo, da bode vrgla iz srca — ali bolje — iz sre vse, kar se ne upa na dan, kar potuhnjega životari v zlati posodi blagih človeških čustev, katera je izgnalo iz nje kakor tisti nehvaležni jež mamko lisico iz gorke lukne.

In takrat se bode odprl božjemu solncu nov svet! In gotovo bi zaprlo od srami svoje plemeneče oko, da bi v hipu zavladała po zemlji večna noč in da bi v nji zamrla na vekov veke prikrita srca, ki so izvor največje človeške bede! — O, ko bi bil tudi v tem slučaju resničen rek: Wider den Tod ist kein Kraut gewachsen! Taka smrt bi bila vir novemu življenju!

E. Gangl.

Književnost.

Izvestja muzejskega društva za Kranjsko. Petega letnika prvi sešitek prinaša zelo zanimivo razpravo „Slovenska osebna imena koroških plemičev do l. 1500, spisal Frid. Kavčič“; poučni spis „Podružnica sv. Petra na Vrhu v želimeljski fari“; donesk starejši zgodovini naslovljen „Velesovski župnik Jožef Rahne in njegovi dohodki“, priobčil J. Barle, korenito studijo A. Koblarja „Kranjske cerkvene dragocenosti l. 1527. ter vestno sestavljen spis S. Robiča „kranjski lišaji“. V „malih zapiskih“ je zbranih več zanimivih beležk.

Bršljan, list mladeži, je nastopil letos deseti svoj tečaj. Ureduje ga g. Ljudevit Tomšič prav spretno. List donša mične povesti za mladino, je okrašen s slikami ter stane za celo leto samo 1 glđ. Priporočali bi ga še posebej našim dijakom, ki se iz njega jako lahko priučé hrvatskemu jeziku, kajti pisan je list v prav lahko umevnej hrvaščini. Naročnino prejema tiskarna Anton Scholz v Zagrebu.

Das Wichtigste aus der Geschichte Österreichs von der Gründung der Ostmark bis auf unsere Tage für Volksschulen von A. Swetina, Oberlehrer in Miethsdorf, Post Murek, Steiermark; m. 8° strani 35. Im Selbstverlage des Verfassers. Brošurico priporočamo učiteljem in šolarskim knjižnicam. Cena 20 kr. Kdor vzame več iztisov, jih dobi po 16 kr.

Aleluja! Velikonočni napevi za mešani zbor (4 velikonočne pesmi, Regina coeli laetare in Te Deum laudamus.) zložil Ign. Hladnik. Op. 22. V Ljubljani. Založil skladatelj. Tisek J. Blasnikovih naslednikov. Cena 60 kr. Orgljavcem so te pesmi prav dobrodošle.

Naši dopisi.

Iz logaškega okraja. (Konec.) XIII. Samostalni nasveti, katere je naznaniti pismeno e. kr. okrajnemu šolskemu nadzorniku do 12. vel. srpana.

G. nadzornik: Nadučitelj g. Leopold Božič je vložil pravočasno svoj predlog, da se obravnava pri današnji konferenci slovensko pravopisje. G. Božič torej nastopi, razpravlja slovensko pravopisje, čemur pritrjuje konferenca s splošnim: dobro! — Nadučitelj g. Leban

pa povdarja, da je ta točka tako važna, da se mu zdi umestno, da naj bi se obravnavala pri prihodnji konferenci, da bodo vsi udje pripravljeni sodelovati. G. predsednik nasvetuje, da se to odkaže knjižničnemu odseku, a g. Ribnikar predlaga, da to nalogo prevzame g. Leban s slavnim učiteljstvom v Cerknici, s katerimi kot najbližnimi sosedi večkrat med letom o tem lahko razpravlja; Ribnikarjev predlog se sprejme.

Visokorodni g. c. kr. okrajni glavar Gustav Del Gott počastil je konferenco s svojo navzočnostjo in z zanimanjem vstrajal do konca.

G. predsednik konečno še pove, da so vsi poslali referate o pregledovanji knjig, a referat o pregledovanji „Računica“ odpade, ker bodo „Računice“ itak nove.

Nadučitelj g. Ribnikar pripomni: Dobili smo nove tiskovine. Slavno c. kr. okrajno šolsko svetovalstvo naj se naprosi, da dá navodilo, kako naj se posamezne tiskovine uporabljajo. Mimogrede predlaga, da naj se v „Zaznamek zamud“ v rubriko „neopravičene zamude“, vpíšejo vse neopravičene zamude istega leta. Sprejeto.

Rubrika 15. in 16. „Zaznamek zamud“ naj se spolni z besedicama „da“, „ne“ ali za „da“ pokončna (I) za „ne“ pa vodoravna (—) črta. Sprejeto.

Nadučitelj g. Ribnikar še dokazuje, da znani ukaz visokega c. kr. deželnega šolskega svetovalstva zaradi izpustnic ujeta vse prejšnje določbe, in trdi, da je ponavljalna šola le muka učiteljstvu, starišem in učencem brez dovoljnega uspeha. Dokler pa obstoji ponavljalna šola naj se razdeli v dva oddelka, v katera se umestijo otroci po zmožnosti. — Vrhu tega naj se slavno c. kr. okrajno šolsko svetovalstvo naprosi, da taki otroci, ki se niso postavnim določbam zadostilno izučili, še ostanejo v vsakdanji šoli, dasi so dopolnili 12. oziroma 14. leto. Tu se vname debata, ki se je vdeležijo g. predsednik, Ribnikar, Leban in Božič; a ne dožene se ničesar.

Gosp. predsednik: Dnevni red današnje konferencije je dognan. Zahvaljujem se visokorodnemu gosp. c. kr. okrajnemu glavarju, da je to skupščino počastil s svojo navzočnostjo. Vsi: „Živijo!“ Slava!

Prej pa, ko se razidemo, spominajmo se svojega dobrega očeta, ki nam je dal naše tako dobrodejno vplivne šolske postave. — Navdušeno zakličimo našemu presvitlemu cesarju Francišku Jožefu I.:

Živijo! Živijo! Živijo!

Vsa skupščina temu vsikliku navdušeno pritrdi, da se mogočno odmeva po dvorani.

Na to poprime besedo predsednikov namesnik direktor Inglič: Dobro vem, da Vam, drage gospe in gospodičine tovaršice in Vam dobri moji gospodje tovariši, govorim iz srca, ako se našemu gospodu predsedniku prav toplo zahvaljujem ne le za nepristransko vodstvo današnje konference, nego za vse njegovo blagodejno delovanje v vsih preteklih šestih letih. Bog Vam, gospod profesor povrni! Bog Vaš živi! Vsi: Bog živi!

Gosp. predsednik povzame še jedenkrat besedo, se zahvaluje namestniku direktorju Ingliču in vsem navzočim za skazano mu ovacijo, obžaluje, da ne more več prevzeti nadzorstva, povdarja, da mu bode pretekla šestletna doba vedno v blagodejnem spominu, a da vzlic svojemu odstopu od nadzorstva bode vedno z učiteljstvom logaškega okraja. Jaz, — tako pravi, — ako ne bodem med Vami, pa bodem vedno z Vami! Ostanite torej vsi zdravi! — Burno odobravanje.

Kaspar Gasperin.

Društveni vestnik.

Načrt pravil

slovenskega učiteljskega društva za vojvodino Kranjsko.

A. Bistvo in sedež.

§ 1. To društvo je zveza učiteljstva na Kranjskem ter ima svoj sedež v Ljubljani.